

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: A. S.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 3. 2023, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 1. 2023, č. j. X, kterým bylo podle ust. § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) v rámci tzv. autoremedury zrušeno rozhodnutí ze dne 12. 9. 2022, č. j. X, o odnětí invalidního důchodu podle ust. § 56

odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Podle žalované zdravotní stav žalobkyně nadále odpovídá invaliditě prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2023 včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyně má za to, že jí měl být přiznán invalidní důchod pro invaliditu vyššího stupně. Žalovaná nezhledla závěry MUDr. R. S. a X PhDr. F. D., Ph.D., podle kterých žalobkyni zdravotní potíže omezují v běžném denním fungování, výrazně omezují její výkonnost a v důsledku toho žalobkyně není schopna uplatnění na volném trhu práce. Žalobkyně dále uvedla, že v období od 26. 4. do 25. 5. 2023 byla hospitalizována v X. Nesouhlasí tak se závěry posudkových lékařů, že se nejedná o X vyžadující poskytování ústavní péče v nemocnici či v odborném léčebném ústavu. Tvrzení posudkových lékařů je tak v rozporu s výše uvedeným, a to včetně zmíněných lékařských závěrů.
3. S ohledem na shora uvedené žalobkyně navrhla, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně posudkovou komisí MPSV ČR (dále jen „PK MPSV“) podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“). Za současného stavu věci však navrhla, aby soud žalobu zamítl.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyni byl dne 31. 12. 2020 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dne 22. 6. 2022 žalobkyně požádala o změnu výše invalidního důchodu. Podle posudku OSSZ Ústí nad Orlicí ze dne 19. 7. 2022, který byl vypracován na základě ust. § 8 odst. 1 písm. a), odst. 4 ZOPSZ, zdravotní stav žalobkyně neodpovídá žádnému stupni invalidity, neboť její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 30 %. Rozhodnutím žalované označeným č. I. ze dne 12. 9. 2022, č. j. X, proto byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu a rozhodnutím žalované označeným č. II. ze dne 12. 9. 2022, č. j. X, byl žalobkyni invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění od 6. 10. 2022 odňat. Proti těmto rozhodnutím podala žalobkyně námitky. Rozhodnutím žalované ze dne 30. 1. 2023, č. j. X, bylo podle ust. § 87 správního řádu v rámci tzv. autoremedury zrušeno rozhodnutí ze dne 12. 9. 2022, č. j. X o odnětí invalidního důchodu, neboť bylo posudkem žalované, který byl vypracován dne 20. 12. 2022 na základě ust. § 8 odst. 9 ZOPSZ oddělením lékařské posudkové služby, pracoviště ČSSZ Hradec Králové, zjištěno, že zdravotní stav žalobkyně i nadále odpovídá invaliditě prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. I proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnutí ze dne 30. 1. 2023, č. j. X, potvrzeno.

7. Podle rozhodnutí žalované ze dne 30. 1. 2023 a ze dne 24. 3. 2023 bylo za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole X, položce X písm. X, přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 25% - 35%. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla žalovanou stanovena na 35%, přičemž podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity byla tato hodnota zvýšena o dalších 10% na celkových 45%. V obou případech tak žalovaná došla ke shodnému závěru, tedy že zdravotní stav žalobkyně odpovídal prvnímu stupni invalidity.
8. Soud provedl při jednání dne 22. 11. 2023 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobkyně, který byl vypracován v souladu s ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 3. 10. 2023 PK MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové, v níž jako odborná lékařka zasedala MUDr. T. S., s odborností X, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Z uvedeného posudku soud zjistil, že PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně považuje X. Podle PK MPSV se jedná o zdravotní postižení podle kapitoly X, položky X, písm. X přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 30% - 45%. PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve výši 45%, přičemž podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity pro těžce zvládatelnou migrénu navýšila tuto hodnotu o dalších 10% na celkových 55%. PK MPSV uvedla, že zdravotní potíže žalobkyni omezují v běžných denních aktivitách, a uzavřela, že ve vztahu k rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého stavu k datu vydání žalovaného rozhodnutí odpovídal její zdravotní stav invaliditě druhého stupně podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Den vzniku invalidity pro druhý stupeň PK MPSV stanovila s odkazem na lékařské nálezy na 8. 8. 2022, do této doby se od 18. 11. 2020 u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně.
9. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
11. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
12. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní*

hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

13. Podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.*
14. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
15. Podle ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
16. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
17. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný a splňující veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedala lékařka s odborností X (na rozdíl od posouzení zdravotního stavu žalobkyně v průběhu správního řízení), což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně podhodnotila její zdravotní stav. U žalobkyně se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu druhého stupně, neboť její pracovní schopnost poklesla o 55 %. Žalovaná nenaplnila ust. § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení.
18. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobkyně, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobkyně a procentuálního ohodnocení míry poklesu její pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno

shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 3. 10. 2023.

19. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaná nebyla ve věci úspěšná a žalobkyni žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 22. listopadu 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně